

BBS Årsberetning 2010

**Bornholmske
Borgerforeningers
Samvirke**

Efter *generalforsamlingen* i Allinge den 22. april 2010 konstituerede bestyrelsen sig som følger:

Nyker Borgerforening	Jørgen Hammer, formand (genvalgt i 2009)
Rutsker Sogneforening	Bo Johansen, kasserer, (genvalgt)
Sandvig Borgerforening	John Lefland (valgt i 2009)
Snogebæk Fællesanliggender	Ole Jørgensen (nyvalgt), senere afløst af Ivan Quist og pr. 17.3.2011 af Lene Olsson
Stenseby og Omegns Beboerforening	Jesper Fink (nyvalgt)

Et hovedtema for bestyrelsen i det forløbne år (lige som sidste år) har været arbejdet med en ny politik og strategi for borgerinddragelse. Det er således et emne, der vil dukke op flere gange undervejs i årsberetningen.

Borgerinddragelse

Onsdag den 12. maj havde BBS arrangeret et arbejds møde i Pedersker Samlingshus om dialog og tidlig borgerinddragelse. Repræsentanter fra tretten af øens borgerforeninger og byting diskuterede ønsker til og muligheder og begrænsninger for borgerinddragelse. Målet var at klargøre, hvilke forventninger der er til borgerinddragelse; komme med konkrete bud på hvordan vi ønsker at bidrage og med hvad. Formand for BBS, Jørgen Hammer, gav en kort oprids af de udfordringer der venter Bornholm (og andre udkantsegne i Danmark), og landdistriktscoach Rikke Brandt Broegaard holdt et oplæg om borgerinddragelse ud fra sidste års spørgeskemaundersøgelse samt baseret på forskellige erfaringer fra andre steder i landet. Der var en livlig debat i løbet af oplæggene, hvorefter der var tre arbejdsgrupper, der diskuterede konkrete forslag til fremtidens borgerinddragelse.

Arbejds møde 12. maj
i Pedersker
Samlingshus

Formanden kunne efter gruppernes præsentationer opsummere følgende:

- Der var tillid til at den tidlige inddragelse ville give fordele.
- Vi var generelt enige om, at inddragelse bør foregå på tre niveauer:
- Et årligt dialogmøde på det ø-dækkende niveau.
- Et årligt dialogmøde på distriktsniveau.
- Her ud over mødet på det lokale niveau, hvor hver lokalforening selv tager initiativ til sådanne møder.

Tidlig inddragelse

3 niveauer

BBS sendte den 25. maj et høringssvar vedrørende *Forslag til Kommuneplan 2009*. I høringssvaret blev der dels udtrykt tilfredshed med, at kommuneplanen bygger på en fortsat decentral udvikling, men også utilfredshed med, at kommuneplanen lægger op til yderligere 5.000m² detailhandelsareal (i Rønne) på et tidspunkt, hvor befolkningstallet falder og hvor der allerede er 60.000 m² alene i de fire største byer. Det skal ses i lyset af, at normen i runde tal for behovet for detailhandelsareal er 1 m² pr indbygger. Endelig lagde høringssvaret op til, at prognosticere befolkningsudviklingen i lyset af de vilkår, der gælder i det nye vidensamfund, der er ved at slå igennem. Faldet i befolkningstallet vil på et tidspunkt flade ud og vi efterlyste et billede af det, der afspejlede det "langtidsholdbare" og dermed også af det, der måske kun levede på lånt tid, så længe beskatningsgrundlaget tillod det.

Høringssvar til
Kommuneplan 2009:
fortsat decentral
udvikling

Den 5. juni udsendte BBS en længere pressemeddelelse under overskriften *Borgerinddragelse – hvordan og hvorfor*, hvor baggrunden for anbefalingen om "dialog og tidlig inddragelse" blev uddybet ud fra et ønske om på Bornholm at gå fra et "høringsdemokrati" til et "borgerindvolveringsdemokrati"

'borgerinvolverings-
demokrati'

Tilflytterguide Louise Kiel har efterlyst "tilflytterambassadører", og de fleste lokalsamfund er nu repræsenteret. At være tilflytterambassadør indebærer kun, at man

Tilflytterambassadør

kan blive kontaktet af nye eller potentielle tilflyttere telefonisk eller pr. mail, og at man efter bedste evne (og hvad man har af tid) giver dem en indføring i lokalsamfundet. Tilflyttermappen indeholder nu også BBS' infoliste, ligesom der henviser til BBS' hjemmeside.

Tilflyttermappe

BBS modtog i august en henvendelse fra Tryg Ø projektet, hvor der blev efterlyst bidrag fra BBS til, hvordan natur og miljø kan skabe en (fortsat) tryg ø. Erling Munk fra Tryg Ø stillede samtidig forslag om, at alle borgerforeninger lavede en årlig kampagnedag (eller -uge), der skulle understøtte arbejdet med Klog Grøn Ø. Dette for at fortælle den gode historie og give engagement i og ejerskab til en Tryg Ø og en Grøn Ø. Fx byvandring med fokus på bæredygtige tiltag; køkkenhaver; fælles strandrensning og skovrensning. Men forslaget kom ikke med ressourcer til løsning af opgaverne.

Tryg Ø

Forslaget afstedkom en diskussion i bestyrelsen af behovet for at få en folkelig forankring til 'Klog Grøn Ø'- tanken. Den folkelige forankring af den Kloge Grønne Ø skal dog gøres fagligt forsvarligt. Det er ikke en opgave borgerforeningerne kan og skal løfte. Her er der brug for Energitjenesten, BCB, tilflytterguiden m.fl.. Vi savnede en folkelig brochure om de grønne tiltag, fx fjernvarme, solceller, affaldshåndtering, ecogrid osv... Der er mange gode historier på vej, men de bliver ikke formidlet nok. Bestyrelsen anbefalede, at LAG Bornholm skulle hjælpe med til at få lavet et informationsmateriale, der samlet og på en let tilgængelig måde kunne præsentere de grønne initiativer og de gode historier i kommunen og i de bornholmske virksomheder. For det handler om tryghed, når vi er sikret bæredygtig fjernvarme og lever i et samfund, der på miljøområdet er langt fremme sammenholdt med andre kommuner. Den opfordring har LAG'en taget til sig og der arbejdes nu på en præsentation af de grønne initiativer i diverse medier.

Folkelig forankring af den Kloge Grønne Ø

Samtidig påpegede bestyrelsen, at dét, at der er demokratiske organer, der fungerer rundt om i lokalsamfundene, er med til at skabe tryghed. De kan bringe frustrationer, frygt, klager og idéer videre. At der er lokale foreninger, er med til at skabe tryghed, fordi man gennem disse kan blive hørt, da de lokale foreninger generelt er respekterede for deres rolle i lokalsamfundene og har den nødvendige gennemslagskraft i de lokale medier.

Lokale, demokratiske organer skaber tryghed.

Landdistriktscoachen gennemførte en velbesøgt fundraisingdag den 2. oktober i Knudsker, hvor temaet var 'hvordan ideer kan møde penge'.

Fundraising dag 2. oktober 2010

Den 4. november blev der afholdt dialogmøde i Sagahuset mellem FKF- udvalget og repræsentanter for borgerforeninger og fritids- og medborgerhuse. Her fik BBS ved formanden lejlighed til at give en forhåndsorientering om det kommende landdistriktsforum den 15. november i Østermarie, der som tema ville have det nye Forslag til politik for borgerinddragelse.

Dialogmøde mellem FKF-udvalget og repræsentanter for borgerforeninger og fritids- og medborgerhuse.

Udkast til Politik for borgerinddragelse blev udsendt i oktober og imødekom i al væsentlighed de ønsker, der har været udtrykt på Landdistriktsforum i 2009 og på det af BBS afholdte møde i Pedersker i foråret 2010 om "Dialog og tidlig inddragelse. Dog var der enkelte ting, som BBS ønskede ændret og uddybet. Et udkast til høringssvar på baggrund af bestyrelsens diskussioner blev sendt til BBS' medlemsforeninger og var også tænkt som en reminder om Landdistriktsforum den 15. november og dettes vigtighed.

Høringssvar om udkast til politik for borgerinddragelse

I høringssvaret blev det påpeget

- At evalueringen af borgerinddragelsen burde udbygges til at være en løbende proces
- At udkastet mangler at vedstå, at de i alle lokalsamfund etablerede byting, fællesråd, borgerforeninger o.l. bør få en mere formel rolle i denne sammenhæng.
- Vigtigheden af at fremhæve disse ”borgerforeningers” tværsektorielle tilgang, der gør dem til noget specielt i lokalsamfundet.
- Og hvad angår ’distrikter’, at man gerne så, at disse som grundregel fulgte vigtig offentlig service.

Løbende evaluering

Formel rolle af byting, fællesråd m.v.

Tværsektoriel tilvang

’distrikter’ – som offentlig service.

Den 15. november var der Landdistriktsforum i Østermarie, der som hovedemne havde det udsendte udkast til Politik for borgerinddragelse. Udkastet blev præsenteret af borgmester Winnie Grosbøll og de 85 interesserede bornholmere havde her mulighed for at give deres besyv med om kommunalbestyrelsens forslag. Ud over at diskutere politikken principper og mål, kom årets landdistriktsforum også til at dreje sig om input til og forslag til den forestående formulering af en strategi for politikken. Generelt var der i forsamlingen positiv tilslutning til udkastet og en positiv forventning til det videre arbejde.

Landdistriktsforum i Østermarie den 15. november

Input til strategi for borgerinddragelse

Det i oktober udsendte udkast til Politik for borgerinddragelse var i høring frem til den 18. november. BBS indsendte sit høringssvar den 18. november, så det ud over de allerede formulerede anbefalinger kunne inddrage de reaktioner, der var fremkommet på det offentlige møde i Østermarie den 15. november, hvor borgmesteren havde præsenteret Udkastet til Politik for borgerinddragelse.

Høringssvar om Politik for borgerinddragelse.

Den 1. december udsendte kommunalbestyrelsen Forslag til skolestruktur i høring frem til 26. januar. Op til bestyrelsens planlagte møde den 27. januar blev det klart, at der var et ønske om, at også BBS skulle markere sig i denne sag, der ville kunne berøre udsatte lokalsamfund. Fra bestyrelsens side skal vi beklage, at beslutningen om at sende et høringssvar (og det var i tiden hen over jul og nytår) først blev truffet så sent, så medlemsforeningerne først sent fik lejlighed til at kommentere bestyrelsens oplæg. Høringssvaret byggede på den opfattelse, at små børn i videst mulig omfang bør undervises i nærmiljøet, om nødvendigt i ikke årgangsdelte klasser, medens de større børn med fordel kan samles på færre større overbygningsskoler. Det var i grove træk indholdet i det forslag 1, der var udsendt dog med den tilføjelse, at BBS anfægtede forslaget om at tilbyde op til 25 børn ikke klassesdelt undervisning ved én lærer. Her anbefalede vi en øvre klassestørrelse på 20 elever ved ikke klassesdelt undervisning. BBS’ anbefaling rummede efter vor mening den fleksibilitet, der kunne sikre, at vi ikke gang på gang skal tage fat på øens skolestruktur og se skoler nedlagt i et samfund med faldende børnetal. Desværre blev det ikke løsningen.

Høringssvar om forslag til skolestruktur

Den 25. januar blev der gennemført et aftenmøde i Rutsker Feriecenter om ”Borgerinddragelse i øjenhøjde”. Som gæst var inviteret Niels Clemmesen, Vejle byråd (formand for Udvalget for Nærdemokrati og Lokalsamfund og næstformand for LAG Vejle). Niels Clemmesen fik snakket med politikere ved et frokostmøde på Ullasvej, set Kæmpeå ved Fuglsangen og fortalte om egne erfaringer i et tilsvarende projekt ved Odderbækken på et efterfølgende borgermøde på Rutsker Feriecenter. Om aftenen var der aftenmøde om ”Borgerinddragelse i øjenhøjde” med 25 fremmødte, hvor han fortalte om erfaringerne fra ”Udviklingssekretariatet” og ’landdistriktsudvalget i Vejle og om vigtigheden af at spørge borgerne! Desuden fik han talt med såvel DR Bornholm, TV2 Bornholm og Bornholms Tidende. Dagen efter fik han – som LAG-mand og ildsjæl - en rundtur af Jørgen Hammer til en kreds af de regionale fødevarerproducenter.

Aftenmøde om ”Borgerinddragelse i øjenhøjde” med Niels Clemmesen, Vejle byråd, 25. januar 2011

BBS har i samarbejde med landdistriktcoachen indsendte en ansøgning om tilskud til forsøgsprojektet: *Uddannelse af drivkræfter for udvikling i lokalsamfund på Bornholm* under Landdistriktspuljen for 2011. Der forventes svar i den nærmeste fremtid. BRK har lyst til at mobilisere lokale kræfter i forbindelse med den nye strategi for borgerinddragelse. Men borgerne må have kompetencer, så de kan spille med, og få kræfter til arbejdet. Derfor denne ansøgning, der samlet har et ansøgte budget på 185.176 kr., hvoraf landdistriktspuljen søges om halvdelen, og LAG-Bornholm søges om den anden halvdel.

Ansøgning om tilskud til forsøgsprojekt fra landdistriktspuljen: ”Uddannelse af drivkræfter for udvikling i lokalsamfund”

Projektet består af et uddannelsesforløb af ressource-personer i to lokalsamfund. Formålet er at uddanne de lokale ressourcepersoner til endnu bedre at kunne være drivkræfter for udvikling i deres lokalsamfund. Dette vil blive søgt opnået ved at gennemføre et uddannelsesforløb i og med en anerkendende tilgang (Appreciative Inquiry), med fokus på at inddrage lokale ressourcer i udviklingen og forbedringen i lokalsamfundet.

’Anerkendende tilgang’

Et andet formål med projektet er at opbygge erfaringer med en sådan anerkendende metode i forbindelse med lokalområdeudvikling på Bornholm - bl.a. inspireret af nylige erfaringer med såkaldt 'ressourcebaseret udvikling af lokalområder'. Udkantsområder, særligt i fattige kommuner, er sat under stort pres. Hvis ikke struktur-ændringer og økonomisk krise skal føre til drastiske forringelser af livskvaliteten i de små samfund på landet, er det vigtigt at kunne mobilisere de lokale ressourcer til det fælles bedste. Til dette formål er der søgt om en lille pulje af frie midler til projekter i lokalsamfundet til hvert af de to lokalsamfund. Ved at lade borgerne selv prioritere hvordan en lille pulje penge bedst bruges til at skabe lokale udvikling, forventer vi, at pengene skaber markant mere forandring, end samme beløb ville kunne, hvis det skulle detailplanlægges oppefra og ned.

Puljer af frie midler til projekter i lokalsamfund

Bestyrelsen finder det særdeles vigtigt, at der kommer økonomisk støtte til konkrete projekter i lokalsamfundene. BRK har nedsat en strategi-arbejdsgruppe, hvor det er blevet lovet, at der vil blive ydet bistand til lokalsamfundene til arbejdet med Lokale Udviklingsplaner, hvor der som en afledt følge måske skal ændres i eksisterende lokalplaner osv. Samtidig pointerer man dog også, at der ikke er særlig mange midler eller mandskabsressourcer til at servicere lokalsamfundene, og at man derfor må forvente at komme til i en prioriteret rækkefølge.

Vigtigt med økonomisk støtte til konkrete projekter i lokalsamfundene.

Den 28. februar fik BBS en henvendelse fra DR Bornholm om ”Vores kunst”. Tanken er, at invitere alle danskere til at være med til at bestemme, hvilke tre steder i Danmark, der skal nyde godt af et kunstværk, finansieret af Statens Kunstfond og Statens Kunstråd. Hør mere under indkomne forslag.

’Vores Kunst’, DR-Bornholm.

Den 10. marts var borgmesteren og BBS’ formand inviteret til at komme med et oplæg om det forestående dialogmøde den 17. marts i udsendelsen TV2 Bornholm 360 grader.

TV2 Bornholm 360 grader, 10. marts 2011

Den 17. marts var så det store dialogmøde, som kommunen havde inviteret til. Over halvandet hundrede borgere var samlet på Snorebakken, hvor borgmester Winnie Grosbøll præsenterede de aktuelle udfordringer Bornholm står overfor og den politik for borgerinddragelse, der nu er vedtaget. Samtidig blev sløret løftet for den strategi kommunen i samarbejde med LAG Bornholm og BBS vil anbefale fulgt i det videre arbejde, en strategi man har haft mulighed for at kommentere i perioden fra 23. marts og frem til 8. april.

Stort dialogmøde på Snorebakken den 17. marts.